

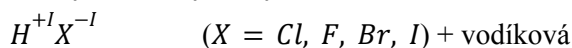
CHEMICKÉ ANORGANICKÉ NÁZVOSLOVÍ

KYSELINY

- i. kyslíkaté
- ii. bezkyslíkaté

- mají kyselý vodík
- vedou proud pouze v roztoku
- v základním stavu plyny

Bezkyslíkaté kyseliny

speciální případy: $H^{+I}(CN)^{-I}$... kyanovodíková, $H_2^{+I}S^{-II}$... sirovodíková

Kyslíkaté kyseliny

$H^{+I}X^{+X}O^{-II}$ kyselina _____ + koncovka dle oxidačního čísla; X nazýváme centrální atom

např. $H^{+I}Cl^{+I}O^{-II}$... kyselina chlorná

SOLI KYSELIN

Soli bezkyslíkatých kyselin

-id + př. jm. = název kationtu s koncovkou dle oxidačního čísla

např. $Tr^{+IV}Br_4^{-I}$... bromid telluričitý (vznikl z HBr), $Mn^{+IV}S_2^{-II}$... sulfid manganičitý (vznikl z H_2S)

Soli kyslíkatých kyselin

-an + př. jm. = název kationtu s koncovkou dle oxidačního čísla

např. $Zn^{+III}(SO_4)^{-2}$... síran zinečnatý (vznikl z H_2SO_4)

HYDRÁTY

$Na_2^{+I}(SO_4)^{-2} \cdot 10 H_2O$... síran sodný dekahydrát = dekahydrát síranu sodného

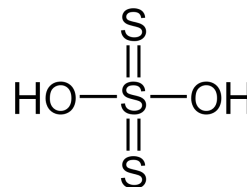
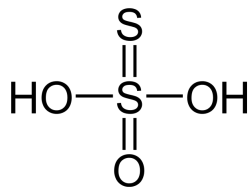
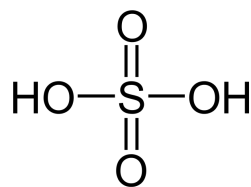
Pozn. hemi (½), mono (1), di (2), tri, tetra, penta, hexa, hepta, okta, nona, deka, undeka, dodeka, ...

POLYTHIONOVÉ KYSELINY

$H_2S_nO_6$, kde $n \in \{2, 3, 4, 5, \dots\}$, poté hovoříme o kys. dithionové, trithionové, ...

Thiokyseliny

atom kyslíku je zaměněn za atom síry

kyselina sírová, H_2SO_4

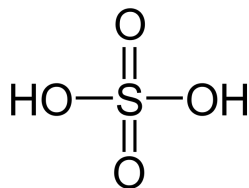
kys. thiosírová, $H_2SO_3S \rightarrow H_2S_2O_3$

kys. dithiosírová, $H_2S_3O_2$

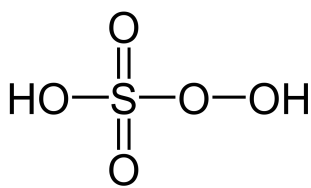
nebo kyselina molybdenová (H_2MoO_4) → kyselina thiomolybdenová (H_2MoO_3S)

Peroxokyseliny

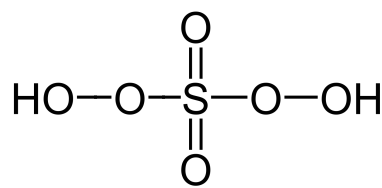
OH skupina je nahrazena OOH skupinou

kyselina sírová, H_2SO_4

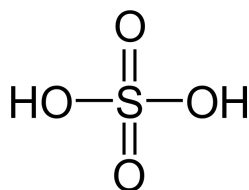
kys. peroxosírová, H_2SO_5

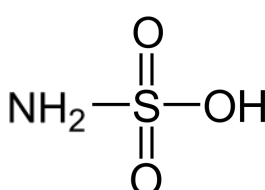
kys. diperoxosírová, H_2SO_6

Amidokyseliny

OH skupina je zaměněna za amidoskupinu NH_2

kyselina sírová, H_2SO_4

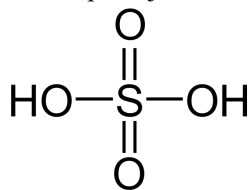

kys. amidosírová, HSO_3NH_2

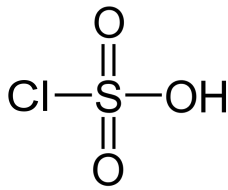
Když dojde k náhradě všech *OH* skupin v kyselině halogenem či aminoskupinou, vznikají tzv. *funkční deriváty kyselin*.

Halogenkyseliny

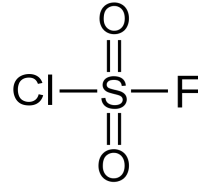
OH skupina je zaměněna za atom halogenu

kyselina sírová, H_2SO_4

kys. chlorosírová, HSO_3Cl

kys. chloro-fluorosírová, SO_2ClF

Pozn. Pokud jsou atomy dva a jsou různé, řadíme je podle abecedy.

Funkční deriváty kyselin

SO thionyl

SO_2 sulfuryl

S_2O_5 disulfuryl

ClO chlorosyl

ClO_2 chloryl

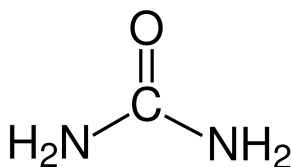
ClO_3 perchloryl

NO nitrosyl

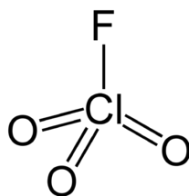
NO_2 nitryl

CO karbonyl

PO fosforyl

diamid karbonylu

fluorid perchlorylu